

ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰਾਹੁਲ ਗਰਗ ਜੇ. ਜੇ.
ਦਸ਼ਨਾਮ ਅਖਾੜਾ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ, ਸ਼ਿਵ ਗੰਗਾ ਮੰਦਰ,
ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਅਬਾਦੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਪਣੇ ਮਹੰਤ
ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਚੇਲਾ ਮਹੰਤ ਸ੍ਰੀ ਰਵੀ ਦੱਤ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ —
ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWP ਨੰ. 2015 ਦਾ 12164

ਮਾਰਚ 29, 2016

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਆਰਟ.226—ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—S.24 (2) ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922—S.36—ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲੈਚਸ—ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2)—ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 13.5.2005 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ— ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ 2015 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹੇ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਾ ਕਿ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ, ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 11)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਰੁਣ ਗੋਸਾਈਂ ।

ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਜੇ.ਐਸ.ਟੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ

2016 ਦੇ CM ਨੰਬਰ 2845 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.2।

ਸੁਦੀਪਿਤੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

2016 ਦਾ CM ਨੰ.2845

(1) ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਭਾਵ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ।

(2) ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਪਿਸ ਲਏ ਜਾਣ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2015 ਦਾ CWP ਨੰ.12164

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 13.5.2005 ਦੇ ਨੋਟਿਸ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "1922 ਐਕਟ") ਅਨੁਸੂਚੀ P.1, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 22/23. 2006, 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ Annexure P.2, Annexure P.2 ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਮਿਤੀ 21.5.2008, Annexure P.3. ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਐਕਟ, 2013 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "2013 ਐਕਟ") ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੁਝ ਤੱਥ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 13.5.2005 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ P.1, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 3.03 ਏਕੜ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਜਿਸਨੂੰ "ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ"। 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਸੂਬਾਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 10.6.2005 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "1894 ਐਕਟ") 22/23.5.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਨੁਸੂਚੀ P.2. ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ 21.5.2008 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਨੁਸੂਚੀ P.3. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ

ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਇਕਪਾਸੜ ਸਟੇਅ ਲਈ 2012 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 19548 ਵਿੱਚ 2013 ਦੀ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 12611 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 9.10.2013 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ.

(5) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਭਾਵ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ-ਕਮ-ਰਿਜ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਲੋਕਲ ਬਾਡੀਜ਼, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਖਾੜਾ ਦਸ਼ਨਮੀਆ ਅਤੇ ਅਖਾੜਾ ਸੰਨਿਆਸੀਆ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਮਹੰਤ ਸੰਜੇ ਗਿਰ, ਭਾਵ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਭਾਵ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਅਰਥਾਤ ` 29,42,34,135/- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਮ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਥੋਂ ਕੋਈ ਅਖਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦਸ਼ਨਮ ਪੰਚ ਜੂਨਾ ਖਾਰਾ ਸ਼ਿਵ ਗੰਗਾ ਮੰਦਰ, ਅਬਾਦੀ ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਮੰਦਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਇੱਕ "ਦਸ਼ਨਮੀ ਅਖਾੜਾ ਸੰਨਿਆਸੀ" ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਵੀ ਦੱਤ ਗਿਰੀ ਨੂੰ ਸਪਰਾਸਟ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 27.5.2011 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ (i) ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ-ਏ, (ii) ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-1, (iii) ਚੇਅਰਮੈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (iv) ਸਕੱਤਰ, ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਮੰਦਰ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ (ਵਿ.) ਬੇਟਮਾਮ ਮਹੰਤ ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਉਕਤ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

1894 ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(6) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 36 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ.1), ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 22/23.5.2006 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ.2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 13.5.2005 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 1922 ਐਕਟ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਮਿਤੀ 21.5.2008 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P.3)। ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਅਤੇ ਐਂਟੋਹਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਹ ਹੈਦਰ ਬੇਗ ਅਤੇ ਹੋਰ 1 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:-

"16. ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ; ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਵਾਇਰ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕਸਾਰ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਸੀ. ਪਦਮ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ, [1997] 2 SCC 627 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ: -

"ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਓਐਮ ਨੰਬਰ 1392 ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਮਿਤੀ 17.10.1962 ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਐਕਟ") ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 6 ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹੱਦ 41 ਸੈਂਟ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਮਾਧਵਰਮ ਪਿੰਡ, ਸੈਦਾਪੇਟ ਤਾਲੁਕ, ਚੇਂਗਲਪੱਟੂ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VII ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੀਵੀਐਲ ਰੀਕੋਲਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਮਦਰਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਥੈਟਿਕ ਰਸੀਆ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 10.4.1964 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਨੂੰ ਟੀਵੀਐਲ, ਸਿੰਪਸਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰੀਕੋਲਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ, ਇੱਕ ਏਕੜ ਵਿੱਚੋਂ 66 ਸੈਂਟ ਜ਼ਮੀਨ 37 ਸੈਂਟ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਲਕੀ ਸੀ, ਜੀਓਐਮ ਨੰਬਰ 816 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 24.3.1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਵਿਲਾਸ ਸਰਵਿਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ,

5 ਵੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਹੈ, ਨੇ ਦੋ ਏਕੜ 75 ਸੈਂਟ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ; 10.5.1985 ਦੇ ਜੀਓਐਮਜ਼ ਨੰਬਰ 439 ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ਹੋਲਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। GOMs 546 ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 30.3.86 ਨੂੰ, ਉਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 17.10.62 ਦੇ ਅਸਲ ਜੀਓਐਮਜ਼ ਨੰ. 1392 ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ-ਇਨ-ਟਾਈਟਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ।"

(7) ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ 'ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ: -

"5. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਹ ਹੈਦਰ ਬੇਗ, (2000) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 48 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ "

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਚੇਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨੰਦ ਜੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ 'ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:-

"3. ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰ ਵਾਇਰ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (1996)11 SCC 698 ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ; ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਹ ਹੈਦਰ ਬੋਗ, (2000)2 SCC 48; C. ਪਦਮ ਬਨਾਮ Dy ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, (1997)2 SCC 627 ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਵੈਕਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, 2008 (2) RCR (ਸਿਵਲ) 96 : 2008 (2) RAJ 82 : JT 2008 (2) SC 280। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 25.9.2008 ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2006 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 18851 (ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਉਸੇ ਐਕਟਵਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

(8) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਅਤੇ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 13.5.2005 ਅਤੇ 22/23.5.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 21.5.2008 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 2015 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਕਲਮੀਰ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਕੇ.ਜ਼ਲਪੁਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 4 ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ:-

"21. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਡ ਇਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਦੁਆਰਾ. ਕੇ. ਥਰੱਪਨ ਅਤੇ ਐਨਆਰ, (2006) 4 SCC 322 ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ:-

“ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਝਗੜਾ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ”

ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਐਮਪੀ ਬਨਾਮ ਨੰਦਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ ਦਾ ਰਾਜ, (1986) 4 SCC 566 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ:-

“ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢਿੱਲੇ ਅਤੇ ਅਵੇਸਲੇ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਸਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਪਾਅ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੰਗੀ ਅਤੇ ਅਸੁਵਿਧਾ ਸਗੋਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਵੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਭਾਰੂ ਹੈ।

22. ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਗੰਬਰ, (1995) 4 SCC 683 ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ:-

"19. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੇਕਰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜ਼ਬ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੱਕ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਗੈਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਆਚਰਣ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੱਦੇ ਹੱਥਾਂ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਚਰਣ ਨਾਲ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

23. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਚੇਨਈ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ. ਟੀਟੀ ਮੁਰਲੀ ਬਾਬੂ, (2014) 4 SCC 108 , ਇਸ ਨੂੰ

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

GIR CHELA MAHANT SRI RAVI DUTT GIR v. STATE OF PUNJAB
AND ANOTHER (*Ajay Kumar Mittal, J.*)

“ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਤੋਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ, ਆਪਣੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਦੇਰੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਪਰ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਖੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, "ਦੇਰੀ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੋਰ ਹੈ" ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੌਣ ਅਤੇ ਫਿਨਿਕਸ ਵਾਂਗ ਉੱਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।”

24. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਵਿੱਚ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਾਨਾ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, (2013) 1 SCC 353 ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ: -

“ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲੇਚ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਵੇਕ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲੇਚ. ਇਹ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ, ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ,

GIR CHELA MAHANT SRI RAVI DUTT GIR v. STATE OF PUNJAB
AND ANOTHER (*Ajay Kumar Mittal, J.*)

ਆਦਿ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦਾ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਥਿਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੰਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ:-

“ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਉ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਸਰਾ ਪੱਖ ਗੈਰ-ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ, ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। (ਵਿਦੇਸ਼ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ , (1969) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 185, ਕੁਲੈਕਟਰ (ਐਲਏ) ਬਨਾਮ ਕਾਤੀਜੀ (1987) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 107 , ਦੇਹਰੀ ਰੋਹਤਾਸ ਲਾਈਟ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, ਭੋਜਪੁਰ, (1992) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 598 , ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, (2003) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 593 ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਾ ਕੋਪ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ, (2011) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 607) ”।

(9) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ

GIR CHELA MAHANT SRI RAVI DUTT GIR v. STATE OF PUNJAB
AND ANOTHER (*Ajay Kumar Mittal, J.*)

ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 4.7.2014 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, 2011 ਦੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. 2013 ਐਕਟ ਦਾ (2) 1922 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, '1894 ਐਕਟ') ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਮਹੰਤ ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਤੇ 45 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, “1887 ਐਕਟ”) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 1887 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਹੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ 1887 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੇ ਅਧਿਆਏ VI ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਕਥਿਤ ਮਹੰਤ ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 27.5.2011 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ-ਏ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-1, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸਕੱਤਰ, ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਮੰਦਰ। ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਬੈਤਮਾਮ ਦੇ ਮਹੰਤ ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਦਾ ਗਠਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ

GIR CHELA MAHANT SRI RAVI DUTT GIR v. STATE OF PUNJAB
AND ANOTHER (*Ajay Kumar Mittal, J.*)

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਢਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:-

1. ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ/ਰਹਿਣ/ਭੋਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ।
2. ਅਖਾੜੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ।
3. ਅਖਾੜੇ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਵਿਨੋਏ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਖਿਆ ਗਿਆ:-

"ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਖਤਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਜਾਂ ਕੋਓ ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸਦੇ

GIR CHELA MAHANT SRI RAVI DUTT GIR v. STATE OF PUNJAB
AND ANOTHER (*Ajay Kumar Mittal, J.*)

ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। , ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਲਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੋਝ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦੁਆਰਾ। ਗਰੀਬੀ, ਲਾਚਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ। ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ”

(11) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ, ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਾ ਸੁਮਤੀ ਜੰਡ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ